

NOBELPRISET I FRED 2007

IPCC och Al Gore

”för deras insats att skapa och sprida mer kunskap om mänskliga klimatförändringar, och för att lägga grunden för det som krävs för att motverka dessa förändringar”

Al Gore har varit vicepresident i USA (1993 – 2001), men nu är han lika känd för sitt arbete med att sprida budskapet om att vår miljö är i fara.

Grundat 1988 av the World Meteorological Organization (WMO)

* 31 mars 1948,
Washington,
USA

Gore har rest och föreläst om klimatförändringarna på många platser runt om i världen, och via massmedia väckt stark opinion för klimatfrågan med sin film *En obekväms sanning*. Filmen är en dokumentär och försöker ge svar på frågan om den globala uppvärmningen (förstärkt växthuseffekten). Den satte klimatförändringarna på den politiska dagordningen världen över och vann även en Oscar för bästa dokumentärfilm och bästa sång på 2007 års Oscarsgalan. Gore delade priset med IPCC, FN:s klimatpanel (Intergovernmental Panel on Climate Change). IPCC har sedan 1988 samlat in studier om vår natur och vårt klimat från tusentals forskare i över 100 länder. På så vis kan de se hur människan har påverkat klimatet, och ge förslag vad vi kan göra för att förbättra läget.

Växthuseffekten är en naturlig och viktig del av jordens klimat. Solens strålar kommer in genom atmosfären och värmer upp jorden. Den uppvärmda jorden sänder i sin tur ut värmestrålning som till stor del försvinner ut i rymden men en liten del reflekteras tillbaka mot jorden på grund av växthusgaserna i atmosfären. Den värmestrålningen som åter kommer ner till jorden bidrar ytterligare till att jorden värms upp. Detta är den naturliga växthuseffekten och är nödvändig för att hålla jorden lagom varm. Växthusgaserna fungerar som glaset i ett växthus. Solljuset kommer in, men värmen kommer inte ut.

Genom att vi använder fossila bränslen som kol, naturgas och olja har utsläppen av koldioxid ökat, vilket är den största orsaken till den förstärkta växthuseffekten. Den värsta växthusgasen är koldioxid eftersom det finns så mycket koldioxid i atmosfären (Metan finns i så små mängder, kommer från rapande kossor och risfält, och blir då inte lika farlig).

Med ökande mängd växthusgaser i atmosfären, hindras mer av värmestrålning från jorden att försvinna ut i rymden. Den förstärkta växthuseffekten gör att medeltemperaturen på jorden har ökat under den senaste tiden och beräknas fortsätta stiga om vi inte förändrar vårt beteende. Temperaturökningen är det vi kallar för den globala uppvärmningen. Konsekvenserna av den globala uppvärmningen blir klimatförändringen som drabbar hela jorden.

Den fjärde rapporten från IPCC (2007) säger att de observerade klimatförändringarna under de senaste 50 åren ”mycket sannolikt” beror på mänskliga utsläpp av växthusgaser och att det är ”ytterst osannolikt” att de skulle kunna bero på naturliga orsaker.

Gore säger att vi kan minska klimatförändringarna, men alla länder måste hjälpa till. Detta är en fråga som måste lösas tillsammans, globalt.